

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Міжнародного гуманітарного
університету

професор Громовенко

К.В.

2022 р.

ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО НАПИСАННЯ

МОТИВАЦІЙНИХ ЛИСТІВ ВСТУПНИКІВ

Одеса -2022

Загальні положення

Мотиваційний лист – це документ, що складається і подається вступником до закладу передвищої фахової освіти, у якому пояснюються причини, через які вступник вважає себе найкращим кандидатом для вступу на відповідну навчальну програму. Підготовка такого листа вимагає детального дослідження вступником загального академічного середовища коледжу та різних освітніх програм.

Такий лист має подвійну цінність. З одного боку, він дещо збільшує конкурсний бал, і це може бути важливим аргументом при вступі. За однакових балів вступних документів заклади освіти зможуть надати перевагу найбільш вмотивованим абітурієнтам. З іншого боку, пишучи мотиваційний лист, вступник отримує додаткову можливість обміркувати та аргументувати своє рішення, утвердитись у своєму переконанні вступити на відповідну освітню програму або змінити свою думку.

Мотиваційний лист матиме невелику вагу, тобто він не буде критично можливим при обчисленні бала під час вступу. Проте, все-таки це та новація, яка, на нашу думку, надасть можливість коледжу обирати кращих студентів, а самим абітурієнтам думати, навіщо їм той чи інший заклад освіти.

Як написати мотиваційний лист для вступу до університету?

1. Пізнайте себе. Для написання мотиваційного листа потрібно добре обміркувати та зрозуміти для самого себе, чому ви зацікавлені в цьому конкретному коледжі чи освітній програмі. Запишіть щонайменше п'ять унікальних рис, здібностей чи властивостей, завдяки яким ви виділяєтесь серед усіх інших. Оберіть лише ті, які ви збираєтесь використати у своєму листі, щоб довести приймальній комісії, що ви є цінним кандидатом.

2. Дослідіть предмет. Оберіть коледж, освітню програму та курс, для вступу на які ви претендуете. Дослідіть їх якомога глибше. Дізнайтеся деталі, такі як

місія, бачення та девіз коледжу(спеціальності) або навіть результати навчання, яких ви повинні досягнути для отримання освітнього ступеня. Ви пройдете довгий шлях до того, коли почнете складати мотиваційний лист. Чим конкретнішими і більш орієнтованими на деталі ви будете у своєму листі, тим краще.

3. Зробіть перший проект. Це важлива частина процесу оформлення вашого листа. У деяких випадках потрібно приблизно 3-4 чернетки, щоб написати мотиваційний лист. У кожному проекті слід почати із запису основних ідей та роботи над окремими розділами.

4. Перечитайте лист і перевірте, чи відповіли ви на усі важливі запитання. Хто ви та для чого звертаєтесь? Як ви дізналися про коледж / освітню програму / курс? Чому ви хочете навчатися в коледжі / освітній програмі / на курсі? Що робить вас найкращим кандидатом, якого можна прийняти? Підсумуйте, яка саме кваліфікація, життєвий досвід, досвід роботи та особисті якості підготували вас до навчання в коледжі / на освітній програмі ступеня / курсі.

5. Завершіть лист. Переконайтесь, що ваш лист поміщається на одну сторінку, написаний правильним шрифтом і ви перевірили правопис та граматику. Дайте його прочитати декільком людям для ознайомлення й коментарів. Це справді допомагає.

Мотиваційний лист – це ваш шанс представити себе як вмотивовану, яскраву та дуже здібну особистість, готову вступити до коледжу / на освітню програму / курс. Зробіть свій лист яскравим особистим описом вашого унікального «я», щоб показати, хто ви є і чому ви хочете, щоб вас прийняли.

Які вимоги ставляться до мотиваційних листів?

Мотиваційний лист є результатом особистої творчої праці абітурієнта, тож він повинен відповідати формальним вимогам, що ставляться до ділових листів:

- зміст повинен бути лаконічним. Короткий виклад думок і використання найменшого числа слів заощадить дорогоцінний час зайнятої людини. Тільки важливі деталі, факти, цифри;
- чітка структура спростиТЬ прочитання листа. Заздалегідь продуманий план дозволить конкретно вказати на значимі аспекти проблеми. Для спрощення читання бажано розбивати текст на абзаци, кожен з яких має містити певну концепцію;
- неприпустимість емоцій. Лист не повинен мати емоційного відтінку, але стриманість, розважливість, серйозність, практичність — обов'язкові;
- простота у викладі, яка дасть адресату можливість швидко зрозуміти зміст прочитаного;
- неприпустима наявність орфографічних і стилістичних помилок.

Якої структури дотримуватись під час написання листа мотивації

Пропонуємо розділити текст листа на кілька абзаців, в яких ви будете намагатися розкрити наступні питання.

1. Поясніть причини чому ви хочете вчитися на обраній програмі та спеціальності

У цій частині намагайтесь розкрити що саме підштовхнуло вас до вибору спеціальності та предмету. Відзначте як розвивався ваш інтерес до вивчення певного напряму і що ви зробили для того, щоб мотивувати себе дізнатися більше про спеціальності, професії. Таким чином ви покажете свій інтерес до навчання.

2. Поясніть, чому саме ви підходите для цієї програми

Використовуючи свій приклад поясніть, чому варто обрати вас. Намагайтесь зосередитися не тільки на те, що ви відповідаєте вимогам коледжу, а й на тому, що ви ретельно вивчили курс і зацікавлені в отриманні знань для розвитку в конкретній професійній галузі. Для коледжу та приймальної

комісії буде важливим побачити, що ви знаєте про спеціальність та свідомо обрали саме цей напрямок.

3. Напишіть, чим ви займалися і чим цікавились у позаурочний час, що могло привести вас до вибору тієї чи іншої спеціальності.
Якщо це можливо, опишіть як ви розвивали свій інтерес до конкретної спеціальності. Наприклад, ви працювали влітку в компанії батьків, щоб набути навичок роботи в сфері бізнесу та на собі випробувати роботу менеджера і підлеглого. Напишіть про книги, статті в газетах і журналах, які ви читали, які допомогли вам краще зрозуміти запропоновану коледжем спеціальність. Постарайтесь уникнути загальних описів, більш конкретно зосередьтесь на унікальних книгах або джерелах інформації, не прагніть бути схожим на всіх.

4. Досвід та як він вплинув на ваше рішення

Опишіть ваш досвід роботи у цій галузі. Це може бути досвід роботи в деякій компанії, волонтерська діяльність, роботи над проектом, річна канікулярна програма в таборі, відвідання виставки чи музею, участь в змаганнях, а також те, як вони вплинули на ваше рішення вчитися в коледжі, обрати певну спеціальність. Непотрібно видумувати щось неймовірне, адже навіть звичайна розмова з професіоналом могла підштовхнути і вмотивувати вас.

5. Як вибір спеціальності співвідноситься з подальшим вибором професії
Якщо ви подаєте документи на спеціальність, яка пов'язана з освоєнням практичних навичок, зосередьтесь на тому, які навички ви хочете придбати для того, щоб стати професіоналом у певній сфері. Опишіть, які навички у вас є, як вони допоможуть у навченні та освоєнні професії. Намагайтесь не просто описати свій досвід, а пояснити як це все вплинуло на вас.

6. Набуті навички

Перерахуйте навички, якими ви володієте, поясніть як вони допоможуть вам у вивченні спеціальності і предметів, намагайтесь використовувати приклади зі свого життя.

7. Навички критичного мислення

Покажіть вашу унікальність, що ви вмієте думати та аналізувати.

Продемонструйте унікальність власних думок.

8. Ваші плани на майбутнє

Обов'язково напишіть про ваші плани. Якщо ви в мотиваційному листі напишете, що хочете бути журналістом - навряд чи це виділить вас серед інших абитурієнтів. Намагайтесь пояснити, як певна професія допоможе вам реалізувати щось. Якщо ви ще не визначилися остаточно з професією, зосередьтесь на навчанні в коледжі і що ви хочете від цього отримати.

9. Постараїтесь бути оптимістичним і позитивним.

Написання мотиваційного листа викликає певний стрес, особливо якщо ви ще не впевнені з вибором спеціальності та подальшої кар'єри. Пам'ятайте, що необхідно зосередитись на своїх сильних сторонах, пишіть з ентузіазмом і позитивно опишіть себе.

Якою має бути структура мотиваційного листа?

Структура мотиваційного листа повинна містити «шапку», звертання, вступ, основну та заключну частини.

«Шапка» - частина листа, де містяться відомості про адресата (назва закладу вищої освіти, прізвище та ініціали особи, якій адресується лист) та адресанта (прізвище, ім'я, по-батькові, адреса для кореспонденції та електронна адреса, номер телефону) – яка розташовується у правому верхньому куті листа.

Шанобливе звертання є важливою складовою мотиваційного листа. Воно надає листу офіційного характеру та привертає увагу адресата (наприклад: «Шановний Василю Михайловичу!»). Звертання зазвичай виділяється напівжирним шрифтом та/або курсивом і вирівнюється по центру.

Заключна частина має завершуватись маленьким підсумком у два-три речення, які мають підтверджувати готовність вступника навчатися і вказують на його впевненість у правильному виборі освітньої програми.

Найперше - це варто ознайомитись з вимогами, щоб розуміти очікування приймальної комісії.

Наприклад: обсяг повинен скласти від 200 до 500 слів. Розкажіть про причини, чому ви вибрали цей факультет, як це співвідноситься з вашими планами на майбутнє. Розкажіть про те, що хочете отримати під час навчання, опишіть ваші активності і практики, які стосуються обраного напрямку.

Структура повинна відповідати вимогам:

- вступ;
- мета вступу саме до цього коледжу і конкретно тема або сфера, яка вас цікавить;
- план реалізації ваших цілей та те, як програма коледжу допоможе в цьому;
- що у вас є такого, що допоможе в досягненні цілей, якими якостями ви володієте - наведіть приклади з навчання, життя;
- вкажіть те, що плануєте розвивати;
- який свій внесок ви можете зробити;
- висновок.

Окремо про вступ - це як перше враження, які кожен з нас автоматично формує за перші 10-15 секунд. І другого шансу справити перше враження у вас немає. Швидше за все ми хочемо зацікавити і спонукати до подальшого знайомства з нами і до взаємодії. Але важливо не перестаратися, жарти і цитати можуть мати зворотний ефект.

Можливо вам дуже захочеться розповісти про себе, але зверніть увагу, що має простежуватися логічний зв'язок і кожне слово має додавати аргументів на вашу користь.

Через один рядок після звертання розміщується вступ, який є першим абзацом листа. У цьому абзаці викладається його мета і причина написання (наприклад: «Звертаюся до Вас у зв'язку з...»). У цій частині варто коротко пояснити, чому вступник обрав саме цей університет і як, на його думку, навчання в коледжі сприятиме його професійному розвитку і зростанню.

В основній частині описуються факти, які зможуть позитивно вплинути на вирішення питання про зарахування на навчання. Дивлячись на академічні та соціальні здобутки, навички й здібності вступника, приймальна комісія може схилитись до думки, що він будете успішним студентом.

Ця частина починається з другого абзацу мотиваційного листа та може складатися з двох-трьох абзаців. Як логічне продовження вступної частини листа, її можна розпочати з характеристики професійних цілей вступника, описати, що саме його цікавить в обраній ним освітній програмі та професії, ким він себе бачить після завершення навчання тощо. Така інформація свідчить про те, що він усвідомлює, яку освітню програму обирає, яку професію хоче здобути і що навчання допоможе йому стати хорошим фахівцем в обраній ним сфері. Саме в цьому абзаці вступник доводить, що він є вмотивованою особою із добре визначеною метою.

У наступному абзаці вступнику потрібно описати:

- свої здобутки, що будуть корисними для навчання за фахом (успіхи у навчанні, участь у проектах і майстер-класах, володіння іноземними мовами та інше);
- здобуті знання та навички, які допоможуть при навчанні на обраній спеціальності;
- хороші академічні результати з певних предметів, які пов'язані з освітньою програмою та ін.

Важливою складовою мотиваційного листа може бути інформація про соціальні навички, необхідні для здобуття окремих професій та подальшої успішної роботи за фахом (наприклад, психологом, педагогом, юристом, менеджером тощо).

І наочанок: дуже важливо перевірити граматику, орфографію і пунктуацію. Не тільки за допомогою програм, вони теж іноді помиляються! Дайте прочитати листа кільком людям, щоб переконаєтися, що текст зрозумілий, структурований і логічний.

Починаємо писати мотиваційний лист: з чого почати?

Оскільки мотиваційний лист є важливим документом з загального пакета документів для подачі заявки на вступ, вам слід почати писати його заздалегідь. Уточніть завчасно дедлайні і не залишайте все на останній тиждень.

Перш ніж ви почнете писати мотиваційний лист для подачі заявки, дізнайтесь якомога більше про коледж та програму, на якій бажаєте навчатися. Зазвичай на сайтах та в соцмережах коледжів є досить багато чіткої інформації про вимоги та очікування від нових студентів. Знаючи це, філософію та інтереси коледжу, ви будете краще розуміти, яку інформацію має містити ваш мотиваційний лист.

Починаючи, не забудьте привернути увагу читача з первого абзацу. Скажіть коротко і лаконічно, на яку програму ви хочете вступити і чому. Детальніше аргументувати свій вибір варто в основній частині листа. Переконайтесь, що ви з самого початку зробили лист особистим. Не робіть його занадто загальним і не використовуйте кліше.

Для декого легше спочатку писати основну частину листа і лишити вступ наочанок, коли ви вже будете мати уявлення про те, яку інформацію буде містити лист. Це допомагає легше сформулювати суть і мати логічну структуру.

Вимоги-поради до мотиваційного листа

1. Індивідуальність

Покажіть себе як особистість. Наведіть приклади, як цінності чи життєвий досвід вплинув на формування вашої особистості, вибір

спеціальності, напрям досліджень. Пам'ятайте: краще розповісти історію, вписавши в неї пару фактів, аніж відправити перелік з десяти регалій.

Текст має містити відповіді на такі запитання:

Як саме виник ваш особистий інтерес до предмету? Чи маєте ви захоплення, пов'язані з вашою спеціалізацією? Що особливого є у вашому житті: люди, події, враження, вчинки, перемоги, переламні моменти?

2. Адресність

Пишіть мотиваційний лист виключно для певного коледжу. Для цього варто провести міні-дослідження: дізнатися про цінності, пріоритети, місію, історію, бачення закладу освіти. Покажіть, що ви їх знаєте та поділяєте.

Текст має містити відповіді на такі запитання:

Чому Вас цікавить ця галузь? Чому Ви обрали цю програму? Чи є на цій спеціальності викладачі, які Вас зацікавили і чому? Чого конкретно ви очікуєте від навчання? Як ця програма допоможе реалізуватися вам в науці чи професії?

3. Доказовість

Фраза “я – гарний лідер” позбавлена конкретики, виглядає голослівно. Інша справа – щоб перевірити припущення, я зробив експеримент, до якого залучив кількох одногрупників і свого викладача”. Цифри – ваші помічники, навіть якщо ви гуманітарій.

Текст має містити відповіді на такі запитання:

Чи маєте ви досвід особистої наукової роботи в обраному напрямі? Якими є результати ваших досліджень? Чи готові ви продовжити дослідження і що вам для цього потрібно? Які у вас є гіпотези, чи намагалися ви їх перевірити?

4. Оригінальність

Відмовтеся від шаблонів типу “робота в команді” чи “висока мотивація” (і не займайтесь plagiatом чужих текстів!). Здобувач освіти повинен уміти оригінально думати, мати переконання, особливі захоплення, унікальні риси характеру – і писати про це.

Текст має містити відповіді на такі запитання:

Які якості допомагають вам досягти успіху – уміння встановлювати зв'язки, формулювати гіпотези, експериментувати тощо? Чого вам бракує для того, щоб досягти мети? Чому вибір коледжу дозволить вам втілити задумане?

5. Конкретність

Продемонструйте, чому ви хочете вивчати не просто фізику, а фізику саме в цьому коледжі, на конкретній програмі, у саме цього викладача. Члени комісії мають зрозуміти: ви – кандидат, особистість, коло захоплень якого максимально збігається з тим, що вони пропонують.

Текст має містити відповіді на такі запитання:

Які ви маєте знання з предмету, проекти, дослідження, наукові публікації? Яких успіхів ви досягли в спеціалізації? Що саме посилило ваш інтерес? Чи отримували стипендії, нагороди, відзнаки?

6. Щирість

Будьте собою. Не приписуйте собі зайвого, не вигадуйте – зараз інформацію дуже легко перевірити. Пишіть простою, “людською”, мовою, щоб було видно – це писали ви, а не “для вас”.

Текст має містити відповіді на такі запитання:

Які прогалини є у ваших знаннях, яких інструментів, можливостей, досвіду вам бракує? Чому ця програма здатна “зробити з вас фахівця”?

7. Цілісність

Ваша історія, індивідуальні риси, захоплення, інтереси, мотивація та мета, задекларовані в мотиваційному листі, мають корелюватися між собою. Документ має справляти враження про вас, як про цілісну особистість, яка знає, чого хоче та готова докладати для цього зусиль.

Текст має містити відповіді на такі запитання:

Яким чином ваш попередній досвід та можливості програми узгоджуються між собою? Які можливості вас цікавлять найбільше? Як ви збираєтесь користуватися новими можливостями, якщо станете студентом?

Вірте в себе і свої сили, будьте щирим, послідовним та наполегливим – і вам усе вдасться

Зразок мотиваційного листа

Ректору,

професору Міжнародного

гуманітарного університету

Громовенку К.В.

Іванової Тетяни Олексіївни

вул. Космічна, 2-В,

м. Одеса, 65027, тел. (061) 224-42-51,

+38 (050) 852 73 38

E-mail: zp_med@ukr.net

Вельмишановний Костянтине Вікторовичу!

Я звертаюся до Вас, оскільки прагну поступити на навчання до Міжнародного гуманітарного університету на програму зі спеціальністі «Психологія». Як мені відомо, Ваш університет є найкращим закладом вищої освіти в регіоні та одним з найкращих в Україні, який готове досвідчених психологів.

Цього року я закінчив навчання у «назва....» та маю високі оцінки з української мови та літератури, англійської мови, математики та інших предметів. Однак найбільше мене цікавить психологія. Я не лише маю високу оцінку з цього предмету, але й прочитав чимало літератури з психології, пройшов онлайн курси «назви курсів та онлайн платформі» та отримав відповідні сертифікати. У школі я проходив ознайомчу практику з психології та допомагав учителю організовувати заняття і завдяки цьому отримав можливість ознайомитись з практичними аспектами цієї професії.

Завдяки цій роботі я також переконався, що правильно обрав свою майбутню професію. Окрім цього, наявність практичного досвіду допоможе мені краще та ефективніше навчатися.

Я щиро прагну вивчати психологію в «*Назва....*». Особливо мене цікавить психодіагностика та технології психологічної допомоги. Я хотів би поглиблено вивчати ці галузі в коледжі.

Ознайомившись з інформацією на сайті «*Назва факультету*» Вашого коледжу, я довідався, що студенти мають можливість використовувати свої теоретичні та практичні навички, беручи участь у дослідницьких проектах, проходити практику психолога в школах, лікарнях, державних установах та у приватних консультаціях. Я переконаний, що поєднання теоретичного навчання та практики є найкращим шляхом для покращення професійних навичок.

Я очікую, що ця програма дасть мені можливість отримати базу знань, яку я зможу пізніше використати в практичних умовах і зможу стати справжнім фахівцем своєї справи. Особливо мені цікаво вивчати сферу консультування та надання психологічної допомоги сім'ям. Багато моїх знайомих і друзів мають проблеми у сім'ях та не знають до кого звернутися за допомогою. Тому після закінчення навчання я б хотів побудувати свою кар'єру як сімейний психолог, оскільки, на мою думку, сьогодні дуже мало уваги приділяється психологічним проблемам у сім'ї і є великий попит на таких спеціалістів.

Я хотів би подякувати Вам за час і зусилля, які Ви вклали у розгляд моого листа. Будь ласка, повідомте мене, якщо я повинен надати ще якусь додаткову інформацію.

З нетерпінням очікую вашої позитивної відповіді. Хочу Вас запевнити, що я повністю готовий і щиро прагну стати студентом «*Назва університету*».

З повагою, _____

Цей приклад наведений для ознайомлення із загальними принципами написання мотиваційного листа. Не копіюйте текст цього листа і не

використовуйте його при вступі до закладу вищої освіти. Пам'ятайте, що успішний мотиваційний лист це завжди ваша особиста історія, що розповідає саме про вас та відображає вашу зацікавленість у вступі на ту чи іншу спеціальність закладу вищої освіти.

Зразок мотиваційного листа

Ректору Міжнародного гуманітарного
університету професору Громовенку К.В.
Кравченко І.І., вступника на спеціальність
121 Інженерія програмного забезпечення
денної форми навчання,
який мешкає за адресою: Одеська обл.
Б.-Дністровський р-н, пл. Незалежності, 2
ел.адреса: malaIruna02@ukr.net
т-н +380674870204
телефон мати, Кравченко Тетяни Петрівни –
+380674545290

Шановний Костянтин Вікторович!

Я, Кравченко Іван Іванович, прошу Вас розглянути мою кандидатуру, як майбутнього студента за спеціальністю 121 Інженерія програмного забезпечення. Про відкриття нового факультету кібербезпеки, програмної інженерії та комп’ютерних наук у Міжнародному гуманітарному університеті я дізнався у Фейсбуці. Потім я відвідав «День відкритих дверей МГУ», дізнався про різноманітні спеціальності та прийняв остаточне рішення, що моїм першим вибором для навчання буде спеціальність 121 Інженерія програмного забезпечення на факультеті Кібербезпеки, програмної інженерії та комп’ютерних наук Міжнародного гуманітарного університету.

Я маю високі бали з математики, інформатики, української та англійської мов, історії та фізкультури. Я активно займаюся спортом.

Зацікавленість розробкою програмного забезпечення виникла в мене близько трьох років тому, коли я вперше спробував писати коди для комп'ютерних ігор на домашньому комп'ютері та створювати невеликі веб-сайти. З тих пір я захопився цим заняттям. Я почав вивчати різні мови програмування. Також, я старанно вивчаю англійську мову, оскільки розумію, що ця мова надзвичайно важлива та необхідна для тих, хто має намір у майбутньому працювати у міжнародній IT-компанії.

Я відчуваю, що моя пристрасть до написання кодів дозволить мені досягти значних успіхів протягом навчання на факультеті кібербезпеки, програмної інженерії та комп'ютерних наук у Міжнародному гуманітарному університеті. Я впевнений, що знання, які я отримаю навчаючись у Вашому університеті, можна буде застосувати в майбутньому для того, щоб стати висококваліфікованим фахівцем.

Дуже дякую, що розглянули мою заяву та сподіваюсь на Вашу позитивну відповідь.

З повагою, Кравченко Іван Іванович.

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ МОТИВАЦІЙНИХ ЛИСТІВ ВСТУПНИКІВ

Відповідно до Порядку прийому для здобуття вищої освіти у 2022 році при розрахунку конкурсного балу для вступу на перший курс на основі повної загальної середньої освіти враховується бал за мотиваційний лист вступника, переведена у шкалу від 100 до 200.

Зміст мотиваційного листа оцінюють за п'ятьма критеріями, мовне оформлення – за двома критеріями, які викладено в табл. 1.

Таблиця 1. Критерій оцінювання мотиваційних листів

Критерій	Змістовий вияв і композиційне оформлення критерію	Бали
1	2	3
ЗМІСТОВНА КОМПОНЕНТА (180 балів)		
Вступ	наявна назва мотиваційного листа, звернення, вказані особисті дані вступника	10
	вступ відсутній	0
1. Мотиваційний	визначеність мотиваційної сфери вступника щодо майбутньої професії, наявність роздумів щодо правильності професійного самовизначення, здатності до самореалізації у професії, бачення себе у перспективі як успішного, конкурентоспроможного фахівця	30
	лише частково визначена мотиваційна сфера вступника або відсутнє (недостатньо обґрунтоване) бачення себе у перспективі як успішного, конкурентоспроможного фахівця	20
	не визначена мотиваційна сфера вступника або не обґрунтоване бачення себе у перспективі як успішного, конкурентоспроможного фахівця	10
	критерій не розкрито	0
2. Соціально-когнітивний	наведено принаймні один доречний приклад із власного життя або подію з історії чи суспільно-політичного життя, що спонукали до обрання спеціальності, виявлено здатність до інтерпретації ідей, позицій, фактів, реалій, ситуацій; здатність до особистісно значущих висновків як регуляторів соціальної поведінки, процесу професійного становлення	30
	не наведено доречного прикладу із власного життя або події з історії чи суспільно-політичного життя, що спонукало до обрання спеціальності; він не є конкретизованим; у ньому є фактичні помилки; недостатньо обґрунтовані ідеї, факти,	20

4. Конструктивність авторської позиції ³ . Перспективно-соціальний вступника	реалії, ситуації; висновки, що зроблені, не є особисто значущими щодо соціальної поведінки та процесу професійного становлення	
	прикладу з історії, суспільно-політичного чи власного життя що спонукав до обрання спеціальності немає, або він не є доречним; не обґрунтовані ідеї, факти, реалії, ситуації або відсутні будь-які висновки як регулятори соціальної поведінки, процесу професійного становлення	10
	критерій не розкрито	0
4. Конструктивність авторської позиції ³ . Перспективно-соціальний вступника	роздуми під час написання листа торкаються проблем самопізнання, самовизначення в соціумі; проектиуючи себе на майбутнє професію, розкрито власний досвід взаємодії з соціальним оточенням, присутня орієнтація на перспективи розвитку	30
	під час написання листа не розкриті проблеми самопізнання, самовизначення в соціумі, не обґрунтовано власний досвід взаємодії з соціальним оточенням, однак присутнє проектування себе на майбутнє професію та обґрунтовані перспективи розвитку	20
	під час написання листа не розкриті проблеми самопізнання, самовизначення в соціумі, не розкрито власний досвід взаємодії з соціальним оточенням, відсутнє проектування себе на майбутнє професію, не розкриті перспективи розвитку	10
	критерій не розкрито	0
4. Конструктивність авторської позиції ³ . Перспективно-соціальний вступника	наявність гіпотетично закладеної проекції на позитивне вирішення проблеми, власний особистісний, соціальний, професійний саморозвиток	30
	наявність гіпотетично закладеної проекції на позитивне вирішення проблеми, однак недостатньо обґрунтованою є	20

	позиція щодо особистісного, соціального та професійного саморозвитку	
	розкрито тільки аспекти професійного розвитку	10
	критерій не розкрито	0
	висловлення демонструє зосередженість на запропонованій проблемі, цілісний, послідовний і несуперечливий розвиток думки (має логічний і послідовний виклад)	30
5. Логічність, послідовність	у роботі є порушення логічності, цілісності, послідовності й несуперечливості розвитку думки	20
	робота містить окремі тези, які не поєднані логічно	10
	логіки викладу, цілісності, послідовності й несуперечливості розвитку думки немає	0
Висновки	Висновки органічно пов'язані з аргументами й прикладами	20
	Висновки лише частково пов'язані з аргументами та прикладами	10
	Висновків немає; висновки не пов'язані з аргументами та прикладами	0

МОВНЕ ОФОРМЛЕННЯ (20 балів)

граматика та стилістика	1. Орфографія та пунктуація*	0–1	10
		2–6	8
		7–11	6
		12–16	4
		17 і більше	2
	2. Стилістика	0–1	10
		2–4	8

	5–7	6
	8–10	4
	11 і більше	2

* - Під час оцінювання орфографічної й пунктуаційної нормативності роботи 2 (дві) негрубі помилки рахують як 1 (одну) грубу.

До негрубих зараховують такі помилки:

у написанні великої літери у складних власних назвах;

у випадках написання разом і окремо префіксів у прислівниках, утворених від іменників з прийменниками;

у випадках нерозрізнення не/ні (не хто інший / ніхто інший ...);

у випадках, коли замість одного розділового знака поставлений інший;

у пропуску одного зі сполучуваних розділових знаків або в порушенні їхньої послідовності.

Негрубу орфографічну й негрубу пунктуаційну помилки не додають і не зараховують як 1 (одну) грубу.

Систематичне порушення норм милозвучності (3 (три) і більше випадків порушення на одне з правил: у–в, і–й–та) рахують як 1 (одну) орфографічну помилку.

Роботу обсягом до 100 слів оцінюють у 0 балів.